

Opfordring til at bynke-ambrosie (*Ambrosia artemisiifolia* L.) placeres på artslisten i henhold til EU forordning om invasive arter

Astma-Allergi Danmark opfordrer hermed til at bynke-ambrosie (*Ambrosia artemisiifolia* L.) opføres på Kommissionens 50-liste over de værste invasive arter af fællesbetydning, i henhold til EU forordningen, KOM(2013) 0620.

Siden bynke-ambrosie utilsigtet blev bragt til Europa i midten af det 18. århundrede, er der sket en drastisk stigning i artens antal og udbredelsesområder. I dag er der en generel erkendelse af, at spredning af bynke-ambrosie i Europa er et problem på grund af plantens negative effekt på folkesundheden og landbruget, hvilket medfører store samfundsøkonomiske omkostninger.

Pollen fra bynke-ambrosie er stærkt allergifremkaldende. Grænseværdien for at fremprovokere høfeber hos ambrosiesensitive patienter estimeres til under 20 pollenkorner pr m³ luft¹, og pollen fra bynke-ambrosie er kendt for at fremprovokere astma omkring dobbelt så ofte som andre typer pollen². I USA, hvor planten er hjemmehørende, estimeres det, at medicinske omkostninger i forhold til pollenallergi er 21 milliarder dollars om året³, hvor bynke-ambrosie antages for at stå for 50-75 % af alle polleninducerede allergier⁴. Bynke-ambrosie er også en signifikant allergen i Europa, i områder som er hårdt invaderet. Omkostninger i forbindelse med bynke-ambrosie relaterede allergier estimeres fx til cirka 110 millioner euro om året i Ungarn⁵ og 88 millioner euro om året i Østrig⁴. De medicinske implikationer af bynke-ambrosie pollen kan intensiveres i fremtiden, fordi planten blomstrer sent om efteråret, hvilket kan forlænge pollensæsonen i Nordeuropa, og da øget CO₂koncentration i atmosfæren kan stimulere pollenproduktionen.

I dag er spredningen af bynke-ambrosie i Europa er hovedsageligt begrænset af klimatiske forhold, men den globale opvarmning vil øge plantens invasive succes nordpå i fremtiden, selv under moderate klimaforandringsscenarier. For Danmark betyder det, at bynke-ambrosie kan blive en potentiel kilde til pollenallergi. Fremtidige IPCC klimascenarioprojektioner for Danmark er ens med det nutidige klima i europæiske lande, som i dag er stærkt invaderet af bynke-ambrosie.

Opføres bynke-ambrosie på Kommissionens liste over ikke hjemmehørende arter, som er problematiske på EU-plan, vil det være et vigtigt redskab i forbindelse med planlægningen af bekæmpelsesstrategier til kontrol af bynke-ambrosie, hvilket i et fremtidigt perspektiv vil have stor betydning for mange allergikere. For at forhindre eller begrænse artens spredning til nye områder, kræver det forebyggende foranstaltninger, som blandt andet bør omfatte initiativer til begrænsning af utilsigtet spredning, program for kortlægning og etablering af et offentligt overvågningssystem. Da bynke-ambrosie, som alle andre invasive arter, ikke skelner mellem landegrænser er internationalt samarbejde nødvendigt.

Med venlig hilsen,

Karen Rasmussen, biolog

Astma-Allergi Danmark

¹ Šikoparija B, Smith M, Skjøth CA, Radišić P, Milkovska S, Šimić S, Brandt J (2009) The Pannonian plain as a source of *Ambrosia* pollen in the Balkans. *International Journal of Biometeorology*, 53, 263-272

² Skjøth CA, Smith M, Šikoparija B, Stach A, Myszkowska D, Kasprzyk I, Radišić P, Stjepanović B, Hrga I, Apatini D, Magyar D, Páldy A, Ivanović N (2010) A method for producing airborne pollen source inventories: An example of *Ambrosia* (ragweed) on the Pannonian Plain. *Agricultural and Forest Meteorology*, 150, 1203-1210

³ Ziska L, Knowlton K, Rogers C, Dalan D, Tierney N, Elder MA, Filley W, Shorppshire J, Ford LB, Hedberg C, Fleetwood P, Hovanky KT, Kavanaugh T, Fulford G, Vrtis RF, Patz JA, Portnoy J, Coates F, Bielory L, Frenz D (2011) Recent warming by latitude associated with increased length of ragweed pollen season in central North America. *PNAS*, 108, 4248-4251

⁴ Gerber E, Schaffner U, Gassmann A, Hinz HL, Seier M, Müller-Schärer H (2011) Prospects for biological control of *Ambrosia artemisiifolia* in Europe: learning from the past. *Weed research*, 51, 559-573

⁵ Kazinczi G, Béres I, Pathy Z, Novák R (2008) Common ragweed (*Ambrosia artemisiifolia* L.): a review with special regards to the results in Hungary: II. Importance and harmful effect, allergy, habitat, allelopathy and beneficial characteristics. *Herbologia*, 9, 93-118